

Bruxelles, 17. studenoga 2023.
(OR. en)

15524/23

COH 87

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Zaključenje programskog razdoblja 2014. – 2020. = razmjena mišljenja

Ministri i ministrice nadležni za kohezijsku politiku pozivaju se da na sastanku Vijeća za opće poslove, koji se održava 30. studenoga i posvećen je kohezijskoj politici, rasprave, na temelju dokumenta predsjedništva navedenoga u Prilogu ovoj napomeni, o instrumentima koji se mogu razviti kako bi se osigurala najveća moguća apsorpcija sredstava kohezijske politike s obzirom na predstojeće zaključenje razdoblja 2014. – 2020.

Pripremni dokument
za sastanak Vijeća za opće poslove posvećen kohezijskoj politici
„Zaključenje programskog razdoblja 2014. – 2020.”

Trenutačno se nalazimo u završnoj fazi procesa zaključenja razdoblja 2014. – 2020., pri čemu je 31. prosinca 2023. konačni datum za prihvatljivost rashoda, a 30. lipnja 2024. konačni datum za podnošenje obrasca za ovjeravanje i prijavu rashoda. Prema podacima Europske komisije **na dan 31. listopada 2023. stopa izvršenja za EU-27 u cjelini iznosila je 84 %, što uključuje samo rashode koje su države članice prethodno prijavile** (a ne rashode koje su stvarno snosile i provjerile).

Budući da je važno iskoristiti sva sredstva dodijeljena državama članicama za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova, među ostalim iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF), Inicijative za zapošljavanje mladih, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), uzimajući u obzir njihov učinak na izvorni cilj postizanja uravnoteženog i skladnog razvoja EU-a, kako je uostalom utvrđeno Ugovorima, nužno je **poduzeti sve potrebne mjere kako bi se pri zaključenju poštovala najviša jamstva kvalitete**, posebice pri analizi znatnih vanjskih učinaka u programskom razdoblju 2014. – 2020.

U tom su smislu događaji kao što su **pandemija bolesti COVID-19 i rat u Ukrajini snažno utjecali na brzinu provedbe europskih fondova u svim državama članicama**, uzimajući u obzir složenost i vremenski raspored glavnih projekata ulaganja koji se financiraju iz europskih strukturnih i investicijskih fondova. Osim toga, pri **pokretanju inicijative REACT-EU**, posebice usmjerene na osiguravanje dodatnih sredstava i odgovarajućeg okvira za kompenzaciju učinka tih događaja na europsko gospodarstvo, određeno je **kraće razdoblje za provedbu**.

U tom je smislu uvedeno nekoliko dodatnih zakonodavnih izmjena s ciljem ublažavanja socijalnih i gospodarskih posljedica navedenih kriza. Te su izmjene sadržavale nekoliko odredaba, povezanih s pretfinanciranjem, sufinanciranjem, proširenom prihvatljivošću ili većom fleksibilnošću, koje su osobito bile namijenjene olakšavanju provedbe fondova.

Stoga smo u situaciji kada se može preporučiti **dodatno poboljšanje pravilâ za upravljanje europskim fondovima, osobito produljenje roka za podnošenje posljednjeg zahtjeva za međuplaćanje (tj. razdoblje certificiranja u državama članicama).** Time bi se doista poboljšalo upravljanje i doprinijelo većoj apsorpciji sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova jer bi se dalo više vremena za zaključenje programskog razdoblja.

Naposljetku, treba podsjetiti da je koncentracija znatnog dijela provedbe europskih strukturnih i investicijskih fondova na posljednji dio programskog razdoblja stvarnost koja je nastupila u različitim programskim razdobljima. To pokazuje da je potrebno, uz ostale reforme, povećati fleksibilnost procesa upravljanja europskom kohezijskom politikom.

S obzirom na navedeno željeli bismo sastanak Vijeća za opće poslove koji je posvećen koheziji iskoristiti za razmatranje sljedećeg pitanja:

Koje bismo instrumente mogli razviti u kontekstu opisanih događaja kako bismo osigurali najveću moguću apsorpciju fondova kohezijske politike s obzirom na predstojeće zaključenje razdoblja 2014. – 2020.?